

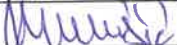

IZVJEŠĆE O KVALITETI OPSKRBE PLINOM U 2021. GODINI

Aktivnost	Ime i prezime / Potpis	Funkcija	Datum
Izrada	Karolina Orešković 	Ekspert I u Službi komercijalnih poslova	28.02.2022.
	Darko Markovinović 	Rukovoditelj Službe rudarske i procesne tehnologije	28.02.2022
Suglasnost	Renata Novosel Belavić 	Direktorica Sektora poslovnih funkcija	28.02.2022.
	Laslo Farkaš Višontai 	Direktor Sektora tehnološkog upravljanja	1.03.2022.
Odobrenje	Vlado Vlašić 	Direktor društva	1.03.2022

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: <i>210-2022/10</i>
		Stranica: 2/11

Izvešće Operatora sustava skladišta plina o kvaliteti opskrbe plinom u 2021. godini.

Operator sustava skladišta plina, Podzemno skladište plina d.o.o. (dalje: PSP ili Operator), skladištenje plina kao reguliranu djelatnost u 2021. godini, obavljalo je temeljem, zakona, propisa i internih dokumenata društva od kojih su između ostalih:

- *Zakon o tržištu plina (Narodne novine, br. 18/18, 23/20),*
- *Pravila korištenja sustava skladišta plina (Narodne novine, br. 50/18, 26/20, 58/21),*
- *Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (Narodne novine, br. 48/18),*
- *Odluka o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (Narodne novine, br. 122/16),*
- *Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina, prihvata i otpremu ukapljenog prirodnog plina i javnu uslugu opskrbe plinom (Narodne novine, br. 48/18, 25/19) te*
- *Cjenik nestandardnih usluga*

U razdoblju od 7. do 21. svibnja 2021. godine. PSP je na javno savjetovanje dao prijedlog Izmjena i dopuna Pravila korištenja sustava skladišta plina (dalje: Pravila). Izmjenama je predloženo unapređenje i pojednostavljenje dotadašnjeg načina raspodjele skladišnih kapaciteta uspostavom aukcije kao novog modela raspodjele skladišnih kapaciteta koji omogućava njihovu efikasniju raspodjelu.

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) Odluku o davanju suglasnosti, klasa: 310-26/21-01/1, urbroj: 371-04-21-6, dala je 26. svibnja 2021. godine, a Pravila su objavljena u Narodnim novinama 58/21 od 27. svibnja 2021. Pravilima je definirana rezultirajuća aukcijska premija koja predstavlja uvećanje tarifne stavke za SBU temeljem koje će se navedena usluga obračunavati korisnicima.

U razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. ožujka 2021. godine na snazi su bili Ugovori o skladištenju plina za kapacitet od 54 SBU-a za potrebe javne usluge opskrbe, sklopljeni s

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: 210-2022/03
		Stranica: 3/11

jednim opskrbljivačem u obvezi javne usluge i s pet opskrbljivača u svojstvu stjecatelja prava ugovaranja usluge skladištenja, te ugovori za kapacitet od 40 SBU-a ugovoreni 2017. godine na tržišnom principu na rok do 31. ožujka 2022. godine, što je ukupno 94 SBU-a.

Sukladno navedenom dana 31. ožujka 2021. istekli su ugovori o skladištenju za potrebe javne usluge opskrbe za 54 SBU-a, a navedeni kapaciteti od 54 SBU-a prodani su na tržišnim osnovama u lipnju 2020. godine, također na rok od 5 godina (od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2026.).

U lipnju 2021. provedena je aukcija za prodaju 32 SBU-a koje je PSP stavio na raspolaganje tržištu na rok od 01. travnja 2022. do 31. ožujka 2027. Ponuđeni SBU-i su u cijelosti prodani uz rezultirajuću aukcijsku premiju od 25,10%.

Cijene usluga skladištenja u 2021. godini, odnosno u drugome regulacijskom razdoblju koje traje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine, definirane su Odlukom o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 122/16) koju je HERA potvrdila temeljem čl. 53. Prijelaznih i završnih odredbi Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 48/18).

Temeljem navedene Metodologije, PSP je HERA-i dostavio Zahtjev za određivanjem iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina za treće regulacijsko razdoblje 2022.-2026.

Na dan 31. prosinca 2021. godine PSP je usluge skladištenja pružalo temeljem Ugovora o skladištenju sklopljenih sa osam korisnika koji su skladišne kapacitete zakupili u okviru usluge zakupa SBU-a.

Ponudom prekidivih kapaciteta povlačenja i prekidivih kapaciteta utiskivanja, te omogućavanjem virtualnih nominacija korisnicima je pružena mogućnost korištenja kapaciteta koje u danom trenutku ne koriste ostali korisnici sustava skladišta plina i to do nivoa tehničkog kapaciteta povlačenja/utiskivanja, a ovisno o trenutnom načinu rada sustava skladišta plina, odnosno ako govorimo o virtualnim nominacijama, do nivoa iznosa nominacija u primarnom smjeru.

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: 210-2022/10
		Stranica: 4/11

Korisnicima je putem informacijske platforme omogućeno i trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu pri čemu u ugovornom odnosu s društvom i dalje ostaje primarni ugovaratelj. Tijekom 2021. godine zabilježena je jedna transakcija kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu.

Pravila propisuju i mogućnost prijenosa ugovora o skladištenju uz prethodnu suglasnost Operatora. U tom slučaju prava i obveze iz ugovora o skladištenju prelaze na novog ugovaratelja koji postaje korisnik i ugovorna strana predmetnog Ugovora. Tijekom 2021. godine zabilježena je jedna takva transakcija.

Osim trgovanja zakupljenim uslugama Operatora korisnici mogu trgovati i uskladištenim plinom, a tijekom 2021. godine bilo je šest transakcija trgovanja plinom u skladištu između korisnika sustava skladišta plina s prometom od 611.507 MWh.

Tijekom 2021. godine, sedam korisnika skladišta koristilo je usluge prekidivih kapaciteta utiskivanja, a šest korisnika prekidivie kapacitete povlačenja.

Pozicija društva promatra se u okviru europskoga plinskog tržišta koje ne može funkcionirati bez plinskih skladišta. Skladišta plina imaju svoju tržišnu vrijednost koja se potvrđuje kroz doprinos sigurnoj opskrbi plinom, fleksibilnosti isporuke te optimizaciji portfelja opskrbljivača i trgovaca plinom.

Uslijed enormnog rasta cijena plina u 2021. godini početak ogrjevnne sezone 2021.-2022. godine, europska skladišta dočekala su na povijesno niskoj razini uz zapunjenost od svega 75% što je najniža razina u posljednjih šest godina.

Pojedina skladišta bila su zapunjena samo do nivoa od 50%, dok je zapunjenost skladišta Okoli na dan 30. rujna 2021. godine bila na nivou od 91%.

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: 210-2022/09
		Stranica: 5/11

Društvo PSP vodi, održava i razvija siguran, pouzdan i učinkovit sustav, a tijekom 2021. godine obavilo je sljedeće investicijske aktivnosti, tj. izvođenje investicijskih projekata i ulaganje u dugotrajnu imovinu u svrhu razvoja sustava skladišta plina te poboljšanja kvalitete usluge skladištenja:

- *Završen je projekt povezivanja PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom, radi osiguravanja stalne i pouzdane telekomunikacijske veze za potrebe sale kontrole, postavljanja servera na PSP Okoli, dispečerskog softvera i komunikacije s tvrtkom Plinacro d.o.o. postavljanjem svjetlovodnog kabela od PSP Okoli do MRČ Ludina (Plinacro) te zakupom dvije svjetlovodne niti od MRČ Ludina do Ivanić Grada gdje postoji redundantni izlaz na HT javnu pristupnu mrežu. Uporabna dozvola dobivena je 21.05.2022. a pravomoćna je od 10.06.2021.*
- *Završen je projekt unapređenja sustava tehničke zaštite na PSP Okoli s ciljem unapređenja najkritičnijih točki postojećeg sustava. Nadogradnjom sustava osigurano je otkrivanje neovlaštenih ulazaka osoba u krug postrojenja, kontrola ulazaka osoba u kritične prostorije i dijelove postrojenja te davanje znakova upozorenja i/ili obavijesti te je dograđena portirnica. Sustav videonadzora nadograđen je kako bi uz procesni dio bio pokriven i perimetar objekata. Također je uveden i videonadzor i kontrola prolaza na lokaciji uprave društva u Zagrebu. Sve aktivnosti su završene i garancija započinje s 31.03.2021. u trajanju 24 mjeseca.*
- *U 2021. godini nastavljene su aktivnosti na projektu izgradnje novog podzemnog skladišta plina na lokaciji eksploatacijskog polja za podzemno skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje". Od važnijih aktivnosti obavljenih u 2021. godini mogu se izdvojiti:*
 - o *Od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja dobivena je dana 7. svibnja 2021. godine DOZVOLA za skladištenje prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" – 1. i 2. etapa. Temeljem izdane Dozvole, s istim Ministarstvom sklopljen je dana 19. srpnja 2021. godine UGOVOR o*

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: <i>210-2022/01</i> Stranica: 6/11
---	---	---

skladištenju prirodnog plina na eksploatacijskom polju za skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje" – 1. i 2. etapa;

o Od Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine dana 15. listopada 2021. godine dobivena je GRAĐEVINSKA DOZVOLA za građenje građevine infrastrukturne namjene energetskog sustava (cijevni transport plina), 1. skupine: Podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju za podzemno skladištenje prirodnog plina "Grubišno Polje", 1. etapa – Rekonstrukcija magistralnog plinovoda Virovitica-Kutina DN 500/50 izgradnjom plinskog čvora Grubišno Polje, izgradnja mjerne stanice i spojnog plinovoda od mjerne stanice do plinskog čvora (Građevinska dozvole izdana je na tvrtku Plinacro d.o.o. koja je formalni investitor u 1. etapi izgradnje.)

o Po prethodno sklopljenom Ugovoru za nabavu opreme, puštanje u rad i održavanje opreme za PSP Grubišno Polje, nabavljena je i uskladištena glavna oprema za ugradnju i opremanje budućeg postrojenja PSP Grubišno Polje.

o Po provedenom otvorenom postupku nabave i ugovaranja, sklopljen je Ugovor za izvođenje radova i ugradnju opreme prve faze projekta PSP Grubišno Polje, kao i Ugovor za usluge nadzora nad izvođenjem radova i ugradnjom opreme prve faze projekta PSP Grubišno Polje.

U 2022. godini, u prvom kvartalu, planira se ishodaenje građevinske dozvole od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te početak radova na izgradnji objekata i postrojenja budućeg PSP Grubišno Polje.

Potvrda kvalitete našeg rada jest i činjenica da smo nositelj čak tri certifikata: ISO 9001:2015, ISO 14001: 2015 i ISO 45001: 2018.

Opis sustava za praćenje kvalitete opskrbe plinom

Pouzdanost isporuke:

	Izvješće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: 210-2022/07
		Stranica: 7/11

- Organizacijom rada i 24 satnim nadzorom sustava skladišta, uvažavajući standarde kvalitete propisane zakonskim propisima te spomenutim ISO standardima PSP ulaže maksimalne napore u pouzdanost isporuke, odnosno stalnu isporuku/preuzimanje plina u/iz transportnog sustava.
- Korisnici sustava skladišta plina u skladu s odredbama Pravila, zahtjev za uslugom skladištenja nominiraju (najavljuju) putem informacijske platforme PSP-a u plinskom danu D-1, putem koje mogu zatražiti i jednu renominaciju u istom danu te osam dodatnih (renominacija) odnosno promjena najavljenih količina utiskivanja/povlačenja tijekom plinskog dana D.
- Operator prihvaća svaku nominaciju do nivoa ugovorenih stalnih kapaciteta sustava skladišta plina, te nominaciju koja se temelji na ugovorenim prekidivim kapacitetima ukoliko u tom trenutku postoje ne iskorišteni (ne-nominirani) kapaciteti koje Operator može pružiti korisnicima nakon što odobri sve primljene nominacije za korištenjem stalnih kapaciteta.
- U skladu s odredbama članka 22. Pravila, uz prethodnu najavu, PSP može dva puta godišnje na 96 sati prekinuti uslugu skladištenja radi obavljanja hidrodinamičkih mjerenja. Ista se obavljaju najkasnije unutar 15 dana od završetka ciklusa utiskivanja odnosno ciklusa povlačenja.
- Tijekom 2021. godine nije bilo neplaniranih prekida usluge skladištenja, a radi obavljanja HD mjerenja nakon završenog ciklusa povlačenja odnosno utiskivanja, usluga skladištenja nije pružana u razdobljima 30. ožujka - 02. travnja te 15. listopada - 18. listopada 2021.
- U svrhu praćenja pouzdanosti isporuke kontinuirano se vode podaci o prekidima usluge skladištenja prema sadržaju Tablice 1 Priloga 2 Općih uvjeta opskrbe plinom:

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: <i>210-2022/10</i>
		Stranica: 8/11

PREKID PRUŽANJA USLUGA SKLADIŠTENJA U 2021. GODINI					
R.br.	Trajanje prekida (Datum od - do)	Trajanje prekida u satima	Vrsta prekida (Planirani/ Neplanirani)	Razlog prekida	Broj korisnika kojima je prekinuta usluga
1.	30.03.-02.04.	96	Planirani	Izvođenje hidrodinamičkih mjerjenja	10/8
2.	15.10.-18.10.	96	Planirani	Izvođenje hidrodinamičkih mjerjenja	8

Praćenje općih standarda kvalitete opskrbe:

- *Kvaliteta plina na priključku PSP Okoli mjeri se procesnim plinskim kromatografom.*
- *Plinski procesni kromatograf koristi se u svrhu kontrole kvalitete plina te određivanje količine isporučene ili preuzete energije plina izražene u kWh.*
- *Za automatsku dnevnu kalibraciju, kromatograf koristi kalibracijsku smjesu ovjerenu od strane akreditiranog laboratorija za umjeravanje prema ISO 17025 za koju OSS posjeduje važeći Certifikat o analizi sastava smjese izražen na molarnoj bazi sa pripadajućom nesigurnošću.*
- *Plinski procesni kromatograf izravno je komunikacijski spojen s računalima protoka koja iz njega kontinuirano preuzimaju podatke o sastavu i fizikalnim svojstvima plina potrebnima za izračun faktora stlačivosti i korekciju obujma plina.*
- *Pravilima je definirano koja se ogrjevna vrijednost koristi u slučaju kvara kromatografa (u 2021. godini: donja ogrjevna vrijednost iz kromatografske analize plina za specifičnu točku transportnog sustava PSP Okoli koju na svojoj internetskoj stranici objavljuje Operator transportnog sustava).*
- *Pri polugodišnjoj provjeri kromatografa izvodi se najmanje osam uzastopnih analiza plinske smjese za kalibraciju na temelju kojih se izrađuje Izvešće o polugodišnjem ispitivanju kromatografa.*
- *Dnevni podaci o donjoj dnevnoj ogrjevnoj vrijednosti plina nalaze se u Prilogu 1 ovog izvješća.*

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: <i>210-2022/03</i> Stranica: 9/11
---	---	---

Kvaliteta usluge

- *Svakodnevnim operativnim kontaktima s korisnicima, Operator ulaže maksimalne napore za podizanjem kvalitete svoje usluge. Najavu korištenja sustava skladišta plina korisnici obavljaju preko informacijske platforme kojoj autorizirani korisnici pristupaju putem računala s internetskom vezom.*
- *Preko spomenute platforme korisnici primaju obavijesti o prihvaćenim nominacijama i renominacijama, primaju pozive na dostavu nominacija, pristupaju izvještajima o stanju na svojim bilančnim računima, te daju odnosno potvrđuju naloge za trgovanja na sekundarnom tržištu.*
- *Nominacije do nivoa zakupljenih stalnih kapaciteta Operator prihvaća u cijelosti, nominacije na prekdivim kapacitetima prihvaća ovisno o korištenim stalnim kapacitetima te tehničkom kapacitetu skladišta u datom trenutku, a ovisno o trenutnom načinu rada skladišta.*
- *Virtualne nominacije također su na prekdivim kapacitetima, a proporcionalno se odbijaju sve virtualne nominacije veće od sume nominacija u primarnom smjeru, jer bi prihvaćanje istih uzrokovalo promjenu trenutnog načina rada skladišta.*
- *Tijekom plinskog dana D, korisnicima je omogućeno 8 renominacija kao i promjena smjera nominacija, odnosno virtualna nominacija (suprotno od smjera rada skladišta) koja se prihvaća do iznosa sume nominacija u primarnom smjeru.*
- *Podatak o prihvaćenim nominacijama dostavlja se Operatoru transportnog sustava koji ga koristi u svrhu nominacija transporta za točke ulaz/izlaza iz sustava skladišta plina u transportni sustav. Tijekom 2021. godine uspostavljena je automatska razmjena podataka s Operatorom transportnog sustava putem AS4 Protokola.*
- *U svrhu sigurnosti opskrbe, a za slučaj potrebe za hitnom promjenom smjera rada skladišta, ista je moguća i tijekom plinskog dana D, a moguća je i izvanredna nominacija nakon 22:00 sata.*
- *Putem informacijske platforme korisnici skladišta, na sekundarnom tržištu mogu trgovati zakupljenim uslugama Operatora te uskladištenim plinom.*

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: 210-2022/08
		Stranica: 10/11

- *Računi za usluge skladištenja dostavljani su u ugovorenim rokovima, a po isteku mjeseca obostranim potpisom izvještaja o prometu po bilančnom računu kontinuirano se obavljala usklađivanje i potvrda podatka o uskladištenoj količini plina.*

Opis samostalno provedenih mjera za povećanje kvalitete opskrbe plinom:

- *U cilju povećanja kvalitete opskrbe plinom obavljani su rudarski radovi i niz aktivnosti čiji pregled dajemo u Prilogu 2 ovog izvješća.*
- *Temeljem interne Upute o prikupljanju podataka o kvaliteti opskrbe, Operator prikuplja i kontinuirano prati vrste i trajanje prekida usluge skladištenja te ostale relevantne podatke za praćenje kvalitete opskrbe.*
- *Upitnikom o zadovoljstvu korisnika prikupljene su informacije o kvaliteti usluge koju pružamo, prijedlozima korisnika i radnjama koje treba poduzeti kako bi u okviru zadanih financijskih mogućnosti i tehničkih uvjeta, uslugu unaprijedili i poboljšali.*
- *Temeljem prikupljenih odgovora ističemo kako korisnici ocjenjuju da je Operator pouzdan i siguran partner s minimalnim brojem prekida usluge skladištenja, te nemaju potrebu za dodatnim uslugama koje se trenutno ne nude tržištu.*
- *Međutim, 71% korisnika ugovorilo bi dodatne kapacitete povlačenja, a 14% ugovorilo bi dodatne kapacitete utiskivanja i radnog volumena, što je pokazatelj potrebe za daljnjim aktivnostima u izgradnji novog skladišta plina „Grubišno Polje“.*

Prijedlog mjera za poboljšanje kvalitete opskrbe plinom

- *Temeljem informacija i prijedloga korisnika iz upitnika o zadovoljstvu, PSP će u okviru tehničko-tehnoloških i financijskih mogućnosti nastojati udovoljiti prijedlozima i potrebama korisnika te poraditi na onim elementima kvalitete usluge koje u danim okolnostima može poboljšati.*
- *Radi povećanja ukupnih skladišnih kapaciteta sustava skladišta plina, s posebnim naglaskom na kapacitete povlačenja i utiskivanja, tijekom 2022. godine nastavit će se aktivnosti na projektu izgradnje novog podzemnog skladišta plin na eksploatacijskom polju za podzemno skladištenje prirodnog plina „Grubišno Polje“.*

	Izvešće o kvaliteti opskrbe plinom u 2021.	Oznaka: <i>210-2022 / 02</i>
		Stranica: 11/11

PRILOZI:

- *Dnevni podaci o donjoj ogrjevnoj vrijednosti plina na PSP Okoli (Prilog 1)*
- *Izvešće o provedenim radovima i aktivnostima na PSP Okoli u 2021. godini (Prilog 2)*